

Риёзус солиҳийн шарҳи / Риёзус солиҳийн шарҳи / 599-ҳадис

599 - وَعَنْ قَيْسِ بْنِ أَبِي حَازِمٍ قَالَ: دَخَلْنَا عَلَى حَبَّابِ بْنِ الْأَرْتِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ تَعُوذُهُ وَقَدْ
اِكْتَوَى سَبْعَ كَيِّاتٍ، فَقَالَ: إِنَّ أَصْحَابَنَا الَّذِينَ سَلَفُوا مَضَوْا، وَلَمْ تَنْفُضْهُمْ الدُّنْيَا، وَإِنَّا أَصَبْنَا مَا لَا
نَجِدُ لَهُ مَوْضِعًا إِلَّا التُّرَابَ، وَلَوْلَا أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَهَانَا أَنْ نَدْعُو بِالْمَوْتِ لَدَعَوْتُ بِهِ، ثُمَّ
أَتَيْنَاهُ مَرَّةً أُخْرَى وَهُوَ يَبْنِي حَائِطًا لَهُ، فَقَالَ: إِنَّ الْمُسْلِمَ لَيُؤَجَّرُ فِي كُلِّ شَيْءٍ يُنْفِقُهُ إِلَّا فِي شَيْءٍ يَجْعَلُهُ
فِي هَذَا التُّرَابِ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ، وَهَذَا لَفْظُ رِوَايَةِ الْبُخَارِيِّ [5672، م 2681].

599. Қайс ибн Абу Ҳозимдан розияллоху анху ривоят қилинади:

«Хаббоб ибн Аратни кўргани кирдик. (Даво учун қорнини) етти марта куйдиртирибди. У шундай деди: «Олдин ўтган шерикларимиз ўтиб кетишди. Мол-дунё (ажрларини) камайтирмади. Биз эса тупроқдан бошқа сарфлайдиган жой топа олмайдиган даражадаги дунёга эришдик. Агар Набий соллаллоху алайҳи васаллам бизни ўлим тилашдан қайтармаганларида, мен уни албатта тилаган бўлардим».

Кейинроқ, бошқа сафар унинг олдига борсак, у (чорбоғига) девор кўтараётган экан. У: «Мусулмонга мана шу тупроққа ишлатганидан бошқа сарфлаган ҳар бир нарсаси учун ажр берилади», деди».

Муттафақун алайҳ. Бу ҳадис имом Бухорий ривоятларидаги лафз.

Шарҳ: Бу ҳадисдан олинадиган хулосалар:

- Хаббоб ибн Аратнинг фазллари, Роббиларини яхши таниганлари, ҳатто мубоҳ ишларда ҳам ўз нафсларини койиб, ҳисоб-китоб қилишлари.

- Беморни зиёрат қилишга тарғиб.

- Ислом ривожи йўлида яшаб, дунё матоларидан бирор нарсага эга бўлмасдан вафот топганларга ўхшашга ҳаракат қилишнинг фазилати.

- Агар зарурат бўлмаса, лой, бино каби нарсаларга пул сарфлашда ажр йўқ. Чунки бунда мол-мулкни ўз ўрнидан бошқа жойга қўйиш, бинога сарф қилишда дунёга рағбат қилдириб, охиратдан чалғитади.

- Эҳтиёж бўлганида, ундан бошқа шифо топадиган нарса қолмаганида куйдириб даволашнинг жоизлиги. Лекин билиш лозимки, куйдириб даволаш макрух, чунки унда таваккулга зид жойи бор.

Манба: hadis.islom.uz

HADIS.ISLOM.UZ
NUBUVVAT MARVARIDLARI